

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

16. szám.

Pest, majus 8-kán 1849.

Borúra derű.

Folyó évi május 1-től december végig a Marczius Tizenötödikére ezennel előfizetés nyittatik. — Előfizethetni a kiadóhivatalban (Országut, Kunevalderház) és minden álladalmi postahivatalnál. — Előfizetési ár: Budapesten házhozhordással 5 fr. postán borítékban küldve 6 fr. p. p.

Hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésekre egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetik.

Figyelmeztetés.

1-ör. Pestvárosa közönsége ezennel figyelmeztetik, hogy a városnak ismét bekövetkezhető ágyuztatása miatt személye s vagyona biztosításáról gondoskodjék.

2-ör. A Pestvárosában létező minden közhivatalok s intézetek pénz- és levéltárainak s egyéb értékének a város ismét bekövetkezhető ágyuztatása miatt biztosítása elrendeltetett, s illetőleg és pedig legszorosabb felelet terhe alatt elrendeltetik.

Egyszersmind rendelkezés történt, hogy a kórházakban levő betegek távolabb s biztosabb helyre szállittassanak. A szükséges szekerekről a városkapitány gondoskodik.

Pesten, majus 8-án 1849.

Irányi Dániel,
t. h. kormánybiztos.

Pest majus 8-kán 1849.

Az éj s eddig a mai nap ugyszólván nyugalomban folyt el. A vár ágyui csak néha durrantak, s akkor is nem Pest felé. Részünkről alig felelnek. Gyanítható, hogy e látszó nyugalom előkészület sikeresebb támadásra.

Pesten a város biztosítására minden lehetséges elkövetetik.

Hadi tudósítások.

I.

Az ápril 26-kán Szőnyénél vívott s Komárom várának ostrom alóli tökéletes felszabadítását eszközölt dicsőséges csatáról, a hadsereg főpa-

rancsnokságától következő részletes tudósítás érkezett:

Komáromi főhadiszállás ápril 27-kén 1849. Előleges rövid jelentésemet a tegnapi győzelmes csatáról következő, eddig tudomásomra jutott részletekkel toldhatom meg.

Az ellenség Komárom, de különösen az ismét tökéletesen helyreállított dunahid elleni lövöldözést f. hó 25-iki éjféltájjig folytatván, akkor előbb Knéziés osztálya s utána félórai közökben Klapka és Damjanich hadtestei a Dunán átkelvén, még azon éjjel az ellenséges sánczok megrohanására rendbe alakultak.

Éjféli utáni 2 óraker a megrohanás Knéziés osztálya és Dipold alezredes dandára által oly vitézséggel és erélyvel történt meg, mellyhez hasonlót a hadviselés története ritkán mutat. A sánczok első rohamra bevették, daczára az élénk ágyutüznek s az erős gyalog őrseregnek, kiket a rohanók szuronyszegezve részint leszurtak, részint foglyokká tettek.

Napviradtáv al Ó-Szőny is az első hadtest (Klapka) seregei által szuronynyal elfoglaltatván, az ellenség megkergettetett. — Reggeli 8 óraker minden sánczok kezeinkben voltak.

A mint ezután az osztrák ostromló sereg az Ács feléi uton az erdő előtt magát felállítván, s az ellenség főereje Tata felől a csatamezőre érven, a mi csak akkor kifejlődő osztályaink ellen özpontos támadást tenni készült, akkor a két átkelt hadtest, valamint a komáromi őrseregnek egy része — 4 zászlóalj Guyon tábornok ur vezérlete alatt — előre menvén, tüzes viadal támadt, melly délutáni 2 óráig a csatasíkon folytatott és seregeinknek minden pontokon győzelmével végződött. Az ellenség végkép visszavonult, s minthogy az nap tovább előnyomulni szándékunkban nem volt, csak kisebb lovas csapatokat küldtem utánok.

Kneziés ezredes vitéz seregeit személyes kitünő bátorsággal vitte rohanásra, osztálya az nap esodákat tett és legkitünőbb vitézséggel vívott.

Általában a tegnapi csata sok vitézeknek adott maguk kitüntetésére alkalmat. Így például a 26-ik zászlóalj, mellyet sokkal nagyobb lovas osztály körülfogott, magát derekasan addig tartotta fen tömegben állva, míg a 47-dik zászlóalj felszabadítására sietvén, a lovasságot visszavonulásra kényszerítette.

Ezenkívül Németh, tüzér főhadnagynak derék viselete minden dicséretre méltó, valamint a Zerdahelyiféle ütég egy irányzójának önmegtadása különösen kiemelendő, kinek egy rakéta orrát elszaggatta, és egész arcát tetemesen megsebesítette, de ki szörnyű sérülése daczára ágyuját addig oda nem hagyta, míg az ütég a tüzből ki nem

takarodott, s csak aztán ment a kötözőhelyre az orvos segítségét igénybe veendő. Illy tett dicsérszóra nem szorult.

A rohanás és a csata eredményei, mikhez a sánczokban talált tömérdek mennyiségű löszerkészlet is járul, legszólóbb tanuságai derék vitézeink minden dicséretet túlhaladó hajthatlan bátorsága és szilárd elszántságának.

Ma kis mozgó csapatot indítottam el Ács felé, melly alkalommal az erdőben nagy mennyiségű bombákat, több hordó löport, számtalan sánczszereket és Ács helységében 24 nagy fuvarszekereket találtunk és azokat birtokunkba ejtettük.

Ma minden felül hozattak be foglyok. Ács pedig seregeink által megszállatott.

Görgei,
tábornok.

II.

Komáromi főhadiszállás ápril hó 29-én 1849.

Folyó hó 27-kén a sereg egy része Ács felé ment előre, részint az ellenség állásáról tudomást szerzendő, részint hogy az ott s az erdőben gyanított hadikészletet elfoglalja.

Ezen előmenet eredménye lett, hogy az ellenségtől tiszta helységben 300 mérő árpa, 8 mérő zab, 170 mérő bab és 200 zsák, — az erdőben pedig, hol az ellenségnek ágyutelepje állott, nagy mennyiségű löszerkészlet, szerszámok, mozdonyok, egész rétegzett golyóhalmazok, töltött és töltetlen bombák, löporhordók és sánczszerek — egy szóval akkora készlet találtatott, hogy annak beszállítására néhány száz kocsit kívántatik.

Az ellenség sebes marsokban vonul vissza; egy része Győr felé, nagyobbbrészt Sz. Fehérvár felé, ott jobb szárnyával egyesülendő, harmadik része a Duna balpartján, Csalóközben, Pozsonban, Leopoldváron van, és Sellyén hidfőt épített.

Tegnap az Ács melletti mocsárban egy 60 fontos taraczk találtatott, mi által azon gyanításunk, miszerint ez ellenség ostromeszközeinek nagy részét elásta volna, nagyobb valószínűséget nyert.

Végezetül kell kormányzó elnök urat egy, egész hazánkat sujtott balesetről értesítenem. Damjanich tábornok ur tegnap kocsijával felborult és lábszárát épen a bokánál eltörte.

E baleset által azon derék hazafi sok ideig mindennemű hivatalra, de hadi szolgálatra talán örökre alkalmatlanná tétetett. A hadseregnek minden egyes embere fájdalommal érzi e nagy veszteséget és úgy hiszem, azt honunk minden hű fia hasonlón érzendi, mert pótolhatatlan.

Görgei, tábornok.

Igenis: Damjanich tábornok urnak balesetét a hazának minden hű fia velem együtt a legmé-

lyebb bánattal fájjalja, s osztozik azon keserves meggyőződésben, hogy e baleset országos csapás. A vallás szolgáló kötelességüknek tartandják, a népek istenéhez, a szabadság mindenható védőjéhez nyilvános imákkal járulni, — melyekben minden magyar szive mélyéből osztozik, — hogy adja vissza Damjanichot, szabadságunk dicső bajnokát, minél előbb helyreállított erővel hazánkban. Az orvosi tudomány ne ismerjen szentebb és magasabb feladást, mint őt ép egészségre minél hamarabb és biztosabban visszaállítani: vitéz hadserege pedig, azon hadsereg, mely az ő vezérlete alatt a „semper victrix“ (mindig győző) nevet kiérdemelte, ismerje dicsősége kellékének, folytonos győzelem által vitéz vezérének szívet megvigasztalni.

Debreczen majus 4-kén 1849.

Kossuth Lajos,
kormányzó.

Bem altábornagy urnak a honvédelmi bizottmányhoz irt levele.

Kiútvén az ellenséget egész Erdélyből, minden gondomat arra fordítottam, hogy ez ország védelmét kellőleg organisáljam, s hogy személyesen Magyarországra menjek azon sereggel, mely Erdély biztonságának kockáztatása nélkül, kívül használható. Hátra volt még Hátszeg völgyének és Déva vidékének megtisztítása az oláh csordáktól, kik e környéket nyugtalaníták, minélfogva jónak láttam, szétszórni zászlóaljaimat, miket magammal akartam hozni, hogy pusztán átmenetünk hatása által tisztítsam meg tájat. E szerint hadseregem egy részének a dévai nagy uton kelle kijőnie, s másik részének a vaskapui szoroson. Az első csapatot Bánfi ezredes urra bízom, s a másodikkal magam mentem Káránsebesre, melynek elfoglalása reánk nézve a legnagyobb fontosságú volt, minthogy biztosította számunkra a vashármor birtokát, mely egész hadseregünket elláthatja golyókkal, s minthogy kettévágja az Orsova és Temesvár közti egyenes közlekedést.

Káránsebesen kaptam Kossuth elnök urtól s a hadügyminisztertől figyelmeztetést arra nézve, hogy használni fognék az országnak, ha mielőbb előhaladnék, s kitakaritanám a Bánátot, mint tettem Erdélylyel. Mind a ketten szerencsétettek annak megírásával, hogy az Aradon levő Vécsei tábornok az 5. hadtest parancsnoka, 3 vagy 4 ezer emberrel azon esetben segítheti hadi működésemet. Szinte Káránsebesen tudtam meg, hogy az Erdélyből kiűzött austriai hadsereg egy része, mely a verestronyi szorosnál menekült ki, már átkelt Orsovánál, s utban van Temesvárra, s a többiek, kik Brassón túl a tömösi szoroson szöktek át, folyvást érkezőben voltak Orsovára, onnan hasonlólag Temesvárra menendők.

Teljes szívvél helyeslélvén a kormány kívánatait, s érezvén, milly nagy fontosságú, hogy meggátoltassék ezen segítség érkezése azon erős helyre, melynek akkor csak 6000 védője volt, azonnal azt határozám, hogy Temesvárnak meggyek a Puchner-csapat maradékának, mely pár nap alatt megérkezendő volt. Nem volt tehát egy

elveszteni való pillanat sem, s ámbár akkor csak mintegy 1200 emberrel s 12 ágyúval rendelkezhettem, kettőzött marssal Lugoson termettem folyó hó 19-kén reggeli 7 órakor. Az ellenség, mely mintegy 1000 emberrel s 5 ágyúval tartotta elfoglalva e várost, kétségkívül azt gondolván, hogy nagy erővel jöttem, Temesvár felé húzódtott vissza Leiningen csapatához, mely Kövéresen állott a temesvári garnisonnak mintegy felével. E merész marsot azon meggyőződésből tettem, hogy könnyen magamhoz vonhatom mindazon csapatokat, melyek számomra voltak részint Vécsei tábornok hadtestéből, részint a magam seregéből, mely Dobra felől közeledett. Nyílt rendeleteket küldtem ki tehát a két irányban, hogy a parancsnokokat, kik azokat megkapják, fölhívjam, miszerint rögtön Lugoson teremjenek. Az 5-ik hadtestbeli Villám alezredes, ki Radnán kapta meg rendeletemet, egy pillanatot sem vesztve el, másnap Lugosra ért a csapattal, melyet vezényelt, s mely néhány száz emberből s 6 ágyúból állt. Ha Vécsei tábornok ugyanezt tette volna azon csapatokkal, melyekkel rendelkezhetett, azonnal Temesvárhoz mehett volna, s működési tervemet végrehajthatám vala. De e tábornok, a helyett hogy kötelességét teljesítette volna, mely minden katonára nézve abból áll, hogy az ellenség elé menjen, ha alkalom van reá, nem csak meg nem érkezett, sőt ellenkezőleg irt nekem, s Villám alezredesnek azon rendeletet küldé, hogy ez tüstént visszatérjen Aradra, sőt még le is tette őt a dandár-parancsnokságról, a miért előre jött.

Vécsei tábornoknak tehát ezen tette késlelteté, sőt talán le is rontá azon eredményt, mellyhez olly könnyen juthattunk volna, ha ő kötelességét teljesíti, mert alkalmasint bele telik még egy néhány nap, míg zászlóaljaim Lugosra érnek olly számmal, mely elegendő lesz előhaladásomra.

Jogom van tehát és kötelességemnek is tartom, Vécsei tábornokot a kormány előtt vagy ha zaárulónak nevezni, vagy olly gyáva és minden tehetség nélküli tisztnek, kire soha többé semmiféle hadi parancsnokságot nem kell bizni.

Ugy hiszem, adtam jeleit a nemeslelkű magyar nemzet és kormány iránti teljes áldozatkészségemnek; ugy hiszem, kötelességem, figyelmeztetést arra irányozni, a mit tennünk kell még, hogy kiűzzük az austriai hadsereget, mely még Magyarországon van, s mely felényire sem olly erős, mint a mi hadseregünk száma. Katonáink kitünők, jó tisztnek sem hiányzanak, de a gyávákat el kell küldeni, s a hadsereg élére olly tisztet kell tenni, kik tanúságot tettek bátorságuk s ügyszeretetükről.

Ennélfogva van szerencsém kérni Vécsei tábornok letételét, és Villám alezredesnek ezredessé neveztetését.

Lugos, april 23. 1849.

Bem,

(Honv.) az erd. hadsereg fővezére.

Szenvedésünk napjai eltűntek, s a szabadság órája ütött. Sok gyötres után a komor felhők átvonulván, az ujonan született szabadság napja bibor színben festé láthatárunkat, és szebb hajnalra viradtunk, hol lerázván rabláncunkat, négy hó eltelté után először élvezhetjük e szabad élet gyönyöreit. Négy hónapig sinlődtünk a börtönben, hol régi inquisitio alakjára, kemény vizsgálat alá vetve, sokan az igaz ösvényről eltérvén, büszkén tiporták szét szívézelmeiket, s a magyarnak magyar árulója lett!

Többé hogy ne kényszerítettünk e szoros vizsgálat napjait eltűrni, fő teendőnk legyen, azon okok eltávolítása, melyek hazánkat veszélyeztetik. Itt szemügyre ajánlom a papi status, mely természeté és belszerkezeténél fogva mindig a kormánypártot s leghatalmasabb reactiót képezte, s mint ollyan szükségkép meg is fog maradni ha csak belszerkezetén üdvös módosítás nem történik, mert ez saját javára tekintvén, egy kis czimért vagy jövedelmes hivatalért hazáját elárulni nem irtózott!! — *)

Hogy állításom valóságáról meggyőződjünk, vizsgáljuk a papi status belszerkezetét:

A káplán minden tekintetben függ plébánosától, ki tetszése és önkénye szerint személyéről felsőbb helyen relatiót tesz. A káplán, kinek nem szándoka szerencsését kockára vetni, 60 for. váltó s rozst mellett, mindenben hódol plébánosának. A plébános a káptalan kedvében járván, természetesen azon elveknek, melyek felebaráti szeretetet, emberi nemnek jólétét s honunk fölvirágzását ön fölláldozással követelik, barátja nem lehet, minthogy ezek a káptalan czéljával ellenkeznek, kik az ezrek bezsebelésére szokván, mindenre készek, csak jogaik s jövedelmeik ne bántassanak; mert jövedelmük esökkenésében az egyház pusztulását látják! Ha pedig találkoznék is egyén, ki a közjóért saját jogairól lemondana, azt a káptalan mint rebellist, liberalist, hivatalától megfosztva, az elaggottak vagy bolondok intézetébe pro correctione viteti!!

Ne mondja nekem senki, hogy hazánk oltárára a papok is sokat áldoztak, mert a sokból igen keveset, Kainnak példáját követvén, a nemzet és hon által úgy szólván kényszerítve, nem pedig jó szándokból s szívesen áldoztak. Ne mondja senki, hogy hazánk ellen nem működtek, mert sokan épen tespedésök s részvétlenségök által megbocsáthatlan hibát követtek el, midőn szent ügyünket még csak szónoklással sem segítették!! — (Kivevén a kiveendőket, kik a nagy számu papi egyének között majdnem elenyésznek.)

*) Igazságosak akarunk lenni, s megvalljuk, hogy a magyar clerus, minden osztályaiban számos és dicső kivételeket mutatott, kiket csak magasztalhat e kárhóztatás, de meg kell valának a szerzővel, hogy az ajánlott reform szükséges magában is, de kivált a nagyobb viselete miatt, mert fájdalom igen sok tagja a clerusnak nem tudja, vagy nem akarja tudni, hogy Krisztus volt földünk legnagyobb reformatora nem csak vallási, de politicai, társadalmi s polgárosodási tekintetben is.

A szerk.

A káptalanbeli papok többnyire öregek, a világ mozgalmairól mit sem tudni akarók, kik azon is csodálkoznak, ha kapszlis puskát látnak, s csak jövedelmök ne esökkenjen, készek, ha lehetne, az egész világot az örvény mélységébe süllyeszteni. A káptalan szoros kapcsolatban van a püspökkel, ki szorgosan zsarolta hű népétől a száz ezreket, titulo: dignus est operarius mercedem, nagy gonddal örködött, nehogy talán hű népe felvilágosodjék és zsarnokságát megtudván, aljas célja napfényre jöjjön. Ő pedig, ki hivatalát isten kegyelméből a kormánynak köszönheti, háladatoság jeléül hű népét elárulta, rablánczra fűzette, s a kormánynak vak eszköz gyanánt kezébe szolgáltatta! A püspökkel közvetlenül érintkezik a kormány, ki célját mindig elérte s elérni fogja a papi status mechanizmusa által, ha csak ennek belsejében nem fog módosítani mert ez hathatósan működve a népre, szintett vallásfalástja alatt a népnek fékezését és zabolázását jól érti.

Innen bizonyos, hogy a papi status, valamint századokkal ezelőtt, úgy most is természeténél fogva, míg csak belsejében nem módosítatik, kormánypartot alakítand, vagy hatalmas reactio lesz.

De a mit észszerűleg következtetni lehet, azt a tapasztalás minden kétség kívül helyezte, s ne engedjen az ég illy szomorú tapasztalás által továbbá is meggyőződünk: volt s van-e részvételenebb polgár hazája iránt a papnál? — Ők hirdetik ugyan a felebaráti szeretetet, de bennök még csak szikrája sem található, mert szabad hazájukat s polgárait a zsarnoknak eladni nem szörnyedtek! Nem ők alakítottak újabb is kormánypartot? — nem ők segítettek az osztrák rabló csoportjait pénzzel, eleséggel s hatalmas szónoklatokkal? p. o. Hám, Lyphai Endre, még Negrál is, a nyomorult „Katholischer Christ” című lap hírevesztett szerkesztője! — stb.

Ennek elhárítására s jövő boldogságunk biztosítására szükséges tökéletes reform — s a papi status belsejében gyökeres változása. Azon veszedelmes egyének, kiket nem az ész korlától, de fanatismus s bigottismus vezérel, rögtön mozdítottassanak el hivatalaikból s tiltassanak el minden nyilvános fellépéstől. Gond fordítsassék a tudományokra, hogy korszerű levén azok előadása, a szív nemesítését célozzák, — nem lehet annak rossz híre, kinek nemes a szíve. — Igaz, hogy vallás nélkül a status fön nem állhat, de az is igaz, hogy a vallásbeli tulajdonságok többet ártnak, mint használnak, azért is a papnőveldekre vigyázattal legyünk, mert ott vallási szín alatt mérget csepegtetnek a fiatal kebelbe, nem akarom általán állítani, de tudom: a bove majore discit arare minor. A pesti seminarium a többi nőveldeknek mintája, s itt legnagyobb mértékben szintett valóságosság, aljas alázatosság s pietismus alatt a rít jesuitismus pandorapixi sével ültetett a fiatal kebelbe!

Illy visszaélések ellen emelje hatalmas szövegét a nép s követelje mindenek előtt:

a káptalanok eltöröltetését;
a pap függetlenségét s annak szabad választását.

Igy közbizodalalmú férfiu levén a pap, nem lesz szükséges ruha és elkülönzés által tekintélyt szerezni, nem lesz szükséges mysticismus és képmutatás által szemfényvesztőkké átalakulni. Nedv nélkül a fa nem hajthat virágot, a valódi embert is csak a szív teszi, hol ez fagyottan s kopáron áll, igaz szabadság nem lehet, a kor kívánatára a szívnek meg kell hajolni; csak úgy lángolhat haza s felebarátja iránt, — csak úgy érhetjük a papi aristocratiának végét, mely honunkat századok által földulta, szabad polgárainkat rablánczra fűzvé!

Igy a testben egy lélek levén, bátran nézhetünk szép jövőnknek elébe, mellynek küszöbét most léptük át.

D. H.

Debreczen. maj. 4. — Ma délelőtt szép jelenetnek voltunk tanui: t. i. a város egyik részében a lakosok összegyűjtettek az iránt, hogy miután a város april 14-dike emlékére 50 önkéntes honvédet ajánlott kiállítani egészen felszerelve, ezeknek felszerelésére a vagyonosabbak önkéntes ajánlataikkal járuljanak. Midőn az illető tanácsnok az összegyűjtetel célját az összegyűjtött nép elébe terjeszté: egy ősz polgár fejlődött ki a tömegből, (neve id. Nagy Mihály) s így szólott: „Uram! az én karjaim gyengék már a fegyverforgatásra, 70 éves vagyok, gyermekeim nincsenek, kiket a haza szabadságharczaiba küldjek harcolni ősz apjuk helyett is, de itt vannak megkímélt garasaim, fordítsuk ezeket a haza szükségére, — s ekkor 200 pfrtot nyújtott a tanácsnoknak át, — adjon isten győzelmet, dicsőséget és boldogságot a magyar hazának!” Itt az öreg könyűi hullni kezdtek s többet nem szólott. Isten áldja meg a derék őst, s hallgassa meg jó kívánatát!!!

(Alföldi Hirlap.)

Vöröstorony, april 24. Erdélynek ezen a szélén a dolgok így állnak. Mióta kivertük a veres-toronyi veszteglőházaktól az oroszokat, ellenségeink nagyon meg voltak szorulva, mit mutat az is, hogy az orosz katonák naponként szöknek át hozzánk. Eddig átjött mintegy 14, azt mondván, hogy az egész csapat kész volna átjöni. Ezek beosztattak a lengyel legióba. E hónap 20-án az orosz vezér adjutánsa, egy orosz főhadnagy volt nálunk mint parlamentair a foglyok kicserélése ügyében, ki maga megvallotta, hogy a milly félve jött hozzánk a császáriak által barbároknak nevezett magyarokhoz, — olly nehezen tud elválni, többször ismételvén: „hát ezek azok a barbár magyarok, hisz itt 40 tiszt közt egy barbár sincs.” Ez a tiszt becsületére esküdte, hogy a mint Puchner kivonult, Bukarestben 4 nap a ristomban volt. Nem győzött eléggé csodálkozni a különben életrevaló, de kancsukai engedelmességhez szokott tiszt, a bizalmas viszonyon, mellyel alezredesünkhöz a derék Ihászhoz álltunk; s alig lehetett rábirni, hogy alezredesünk jelenlétében fővegét az utcán is föltegye. Midőn szinte ködös fővel mindnyájunkat összevissza csokolgatott, azzal vált el: „adja isten, hogy minket is megverjenek a Kossuthok.” másnap Mi

is egy francziául tudó tüzér-hadnagyot küldtünk át, kit a legnagyobb kitüntetéssel fogadtak, az ezredessel ebédelt, hol egy tiszt sem az oroszok közül. Tegnap 23-án a török vezér Ibrahim orvosa jött hozzánk, kérvén basája nevében, hogy őt és vezéröket Szebenbe élelmi szerek vásárlására bocsássuk be. Nemesak megengedte a parancsnok, de bálra is meghívta Szebenbe, mint csupán azért nem fogadott el, hogy négy elfogott vadászunknak a nálunk levő orosz foglyokkal kicserélését mint ígérte még nem eszközölheté, azonban az általunk f. hó 28-án adandó bálra eligérkezett. E kutfőből tudjuk, hogy a török elfoglalja a határszélét, s innen az oroszoknak ki kell menni, a mint meg is kezdték a menetelt Kinin felé.

Kiss, segédtsizt.

Kecskemét. — Ellenségeink új utálatos armányát fedezék fel, annál undorítóbbat, mert az emberi szív legszentebb érzelmét, a vallást fertőzi meg, hogy e bünt kormányunkra fogva, azt tegye a vallásos nép szemeiben utálttá.

A tényt pusztá meztelenségében mondandjuk el, az, élénkebb szinezés nélkül is elég, undort gerjesztetni minden tiszta kebelben.

A kecskeméti nyomdában egy magát Liedehändlernek czimező fiatal idegen jelent meg, s két verszet újra nyomtatását kívánta, a nyomdatulajdonos által azonban sajtói elfoglaltsága miatt elutasított. — Az idegen ment, s még magával hozott példányait a piacon árulgatá. Tartalmuk fertelem volt, a papok és apácák elleni aljas rágalalmazásokon kívül a szent szűz ocsmány gyalázása. Ezen a catholicus köznép felboszankodott, sőt kormányunk ellen is kikelt, hihetőleg valamely gaz által azon gyanu ébresztetvén benne, hogy az a catholicus vallás megutáltatására közöltet efféléket; de voltak azonban okosabbak, kik a dalárust tüstént elfogták.

Kisült később a gyalázatos armány. Templomokban hirdettették a népnek, miképen a daláros elleneink bérencze, s piszkos áruinak célja vallási viszálykodások előidézése volt. A versek Nagy-Váradon nyomattak, ott talán nyomába lehetne akadni a fertelem fészkeinek.

Használt-e valaha ellenség illy gyalázatos fegyvereket!? Ők, kik embercsaló szintett buzgóságukban leimádkoznák üdveztönket a keresztfáról, készek istenkáromlókká lenni, hogy alacson terveik kivitele végett embert emberre uszítsanak.

Te pedig józan magyar nép, melly ép eszednek és szivednek olly fényes tanujeit adád, soha se hagyd magadat általuk megcsaladni.

Tiszteld istenedet, szeresd hazádat, és irtsd ki ellenségeit.

Ne hidd, ha Kossuth Lajost, ha kormányunkat rágalmazzák. Előttök szent mindenki vallása, mert ők hazafiak, és ki szereti hazáját, szereti istenét is.

